

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

Forsvarsdepartementet
Postboks 8126 Dep
0032 OSLO

Deres ref.	Vår ref.	Dato
2007/02982-25/FD I 4 JUR/ HJA	200804714- /ÅST	15.09.2008

Høring - Forslag om endringer i lov av 2. juli 2004 nr. 59 om personell i forsvaret - forsvarspersonelloven

Vi viser til Forsvarsdepartementets brev av 14. juli 2008 med vedlegg.

Justisdepartementet har følgende merknader:

Forslaget om et særlig erstatningsrettslig vern for personell i internasjonale operasjoner kan medføre at også andre grupper i samfunnet mener å ha behov for et særskilt vern. Vi ser imidlertid at det her er tale om meget spesielle situasjoner, noe som er klart reflektert i høringsnotatet. Man bør imidlertid være oppmerksom på problemstillingen.

Når det gjelder utredningsutmåling, bør man i størst mulig grad la alminnelige regler (som vel i slike tilfeller blir yrkesskadereglene) gjelde. Vi gjør imidlertid oppmerksom på at det er nedsatt et utredningsutvalg (personskadeerstatningsutvalget) til å utarbeide lovforslag om nye regler om utmåling av personskadeerstatninger med sikte på en større standardisering av utmålingen. Dette arbeidet omfatter også utredningsreglene i yrkesskadesaker.

Språklig sett ligger det i utkastet til § 12 a at *alle* som tjenestegjør eller har tjenestegjort har rett til psykiatrisk og psykologisk oppfølging fra Forsvaret, uavhengig om det foreligger et behov eller ei. Sett i sammenheng med første avsnitt i punkt 5.3.1 om at "de aller fleste veteraner kommer hjem fra deltakelse i internasjonale operasjoner uten skader og med positive erfaringer", bør man kanskje føye til "ved behov" e.l.

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Akersgt. 42

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org. nr.: 972 417 831

Plan- og
administrasjonsavdelingen
Telefaks
22 24 95 34

Saksbehandler
Åshild Tveit
22 24 51 40

Utkastet til § 12 b første ledd kan forenkles, og det bør fremgå av ordlyden at bestemmelsen gjelder ansvar for økonomisk tap. Siden "Forsvaret" ikke er et eget rettssubjekt, bør dessuten ansvarssubjektet betegnes på en annen måte. Første del av setningen bør omarbeides noe, for eksempel slik:

"Staten skal erstatte økonomisk tap på grunn av skade eller sykdom oppstått som følge av tjeneste som sivilt eller militært personell i en internasjonal operasjon."

Siste del av § 12 b første ledd er egentlig en overgangsbestemmelse. Det bør vurderes å gi en særskilt bestemmelse med overgangsregler. Siden § 12 b første ledd siste setningsdel etter hvert vil miste sin aktualitet, bør den under enhver omstendighet redaksjonsmessig ikke knyttes så tett opp mot "hovedbestemmelsen" (§ 12 b første ledd første del av setningen) som i utkastet.

Ikrafttredelsesbestemmelsen bør – som i dag – angi at loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Overgangsbestemmelsen bør slå fast hva som er "hovedskjæringspunktet" for hvem som skal omfattes (f.eks. at reglene gjelder for dem som er i aktiv tjeneste på ikrafttredelsestidspunktet). Videre bør bestemmelsen omhandle hvilket skjæringspunkt som skal gjelde for retten til erstatning for psykiske belastningsskader, jf. utkastet § 12 b første ledd in fine, og for retten til bistand etter § 12 a.

Når det gjelder foreldelse, synes det hensiktsmessig å regulere dette i en egen bestemmelse i loven. Innholdet i denne bestemmelsen skal formodentlig være at de alminnelige foreldelsesreglene kommer til anvendelse, men at psykiske belastningsskader som er påført før lovens ikrafttredelse ikke foreldes før det er gått tre år fra lovens ikrafttreden. Det er for øvrig noe uklart hva som menes i siste avsnitt under punkt 6.3.6 om at det er "særlig praktisk at skadelidte kan lide et uforskyldt rettstap dersom han er påført en psykisk belastningsskade".

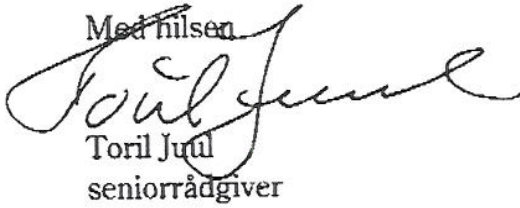
Videre nevnes at det bør fremgå tydeligere av § 12 b at ansvaret etter samme bestemmelse gjelder tap som ikke kompenseres gjennom alminnelige støtteordninger (folketrygden osv.).

Punkt 6.3.2.3 omhandler utvidelse av den eksisterende billighetserstatningsordningen. Vi har merket oss at vurderingen gjelder forskrift av 2. desember 2004 nr. 1563 om erstatning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner mv, og at Forsvarsdepartementets syn er at en kompensasjonsordning basert på en utvidelse av forskriften ikke er en god løsning. For ordens skyld presiserer Justisdepartementet likevel at billighetserstatningsordningen ikke er en god løsning her, og vi forutsetter at Justissekretariatene ikke tilføres oppgaver i denne forbindelsen.

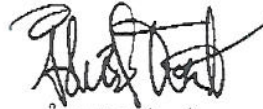
Videre bemerker vi at de økonomiske konsekvensene ikke er godt nok utredet. Det fremgår ikke hvor man har tenkt å postere de økte utgiftene; vi forutsetter at det ikke

blir på Kap. 471 post 71 statens erstatningsansvar, eller på andre poster som Justisdepartementet har ansvaret for.

Med hilsen

Toril Juul
seniorrådgiver

Åshild Tveit
førstekonsulent